

Spis treści

Wykaz skrótów 9

Akty prawne i dokumenty 9

Czasopisma, publikatory 10

Wstęp 13

Rozdział I. Wprowadzenie do problematyki
prawa karnego medycznego 19

1. Rys historyczny i pomniki prawa medycznego 19
2. Pojęcie, źródła i miejsce prawa karnego medycznego
w systemie prawa karnego 30
3. Przykłady języka prawnego o tematyce medycznej w kodeksie karnym 41

Rozdział II. Medycyna konwencjonalna i niekonwencjonalna 45

1. Medycyna konwencjonalna oraz zasada wykonywania zabiegów
medycznych w zgodzie z aktualnym stanem wiedzy medycznej 45
2. Czynności w medycynie – pojęcie, typologia i racjonalizacja legalności
czynności leczniczych na gruncie prawa karnego 49
3. Medycyna niekonwencjonalna i odpowiedzialność za
stosowanie alternatywnych metod leczenia 57

Rozdział III. Prawnokarne aspekty początków ludzkiego życia 67

1. Dziecko poczęte, płód, zarodek – problemy definicyjne i prawnokarna
ochrona poszczególnych faz rozwoju prenatalnego 67
2. Medycznie wspomagana prokreacja i przestępstwa okołoprokreacyjne 72
3. Terminacja ciąży i przestępstwa okołoborcyjne 89
4. Spowodowanie uszczerbku prenatalnego 100

Rozdział IV. Autonomia woli pacjenta w świetle przepisów
prawa karnego oraz przymus w medycynie 105

1. Zgoda pacjenta i jej rola w prawie karnym 105
2. Wykonanie zabiegu leczniczego bez zgody pacjenta 113
3. Wybrane przypadki postępowania przymusowego 117

Rozdział V. Odpowiedzialność karna w związku z wykonywaniem czynności medycznych 135

1. Niepowodzenie w leczeniu – istota i rodzaje błędów medycznych oraz przesłanki odpowiedzialności na płaszczyźnie penalnej 135
2. Nieudzielenie pomocy – zakres obowiązku udzielenia pomocy oraz zasady odpowiedzialności za zaniechanie udzielenia pomocy na płaszczyźnie prawa karnego 144

Rozdział VI. Prawnokarne i kryminologiczne aspekty przeszczepiania narządów, tkanek i komórek 165

1. Przestępstwa okołotransplantacyjne 165
2. Rozpowszechnianie ogłoszenia o odpłatnym zbyciu, nabyciu lub o pośredniczeniu w odpłatnym zbyciu lub nabyciu komórki, tkanki lub narządu 169
3. Handel narządami, tkankami lub komórkami 172
4. Przestępczość okołotransplantacyjna 180

Rozdział VII. Działalność eksperymentalna w medycynie 201

1. Status eksperymentów medycznych w prawie karnym i ich klasyfikacja 201
2. Podstawy prowadzenia działalności eksperymentalnej 205
3. Przesłanki prawne przeprowadzania eksperymentów medycznych w świetle przepisów lekarskiej ustawy zawodowej 209
4. Przesłanki dopuszczalności eksperymentów medycznych na podstawie Kodeksu etyki lekarskiej 216
5. Przykłady eksperymentów medycznych w czasie II wojny światowej 218
6. Inżynieria genetyczna, klonowanie, hybrydy, chimery 222

Rozdział VIII. Prawo karne wobec interwencji estetycznych poprawiających urodę 227

1. Klasyfikacja zabiegów poprawiających urodę 227
2. Prawnokarny status zabiegów czysto estetycznych i przesłanki ich dopuszczalności 234

Rozdział IX. Prawnokarne aspekty ochrony danych osobowych pacjenta i tajemnicy lekarskiej 239

1. Dane osobowe pacjenta, ich przetwarzanie i ochrona prawnokarna 239
2. Tajemnica lekarska i odpowiedzialność za jej naruszenie 244

Rozdział X. Prawo karne wobec końca ludzkiego życia	253
1. Daremna terapia i rezygnacja z leczenia podtrzymującego życie	253
2. Eutanazja	260
3. Wspomagane samobójstwo i problematyka ratowania osób, które targnęły się na własne życie	267
4. Oświadczenia <i>pro futuro</i> – pilna potrzeba regulacji	273
5. Śmierć człowieka i kryteria jej stwierdzenia	279
6. Postępowanie ze zwłokami ludzkimi	284
Rozdział XI. Zawody medyczne w Polsce, prawnokarne ochrona i odpowiedzialność przedstawicieli zawodów medycznych	293
1. Zawody medyczne w Polsce	293
2. Prawnokarne ochrona przedstawicieli zawodów medycznych	308
3. Prawnokarne odpowiedzialność przedstawicieli zawodów medycznych	314
Rozdział XII. Wyzwania współczesnego prawa karnego medycznego	325
1. Zagrożenia epidemiologiczne i problem obowiązkowych szczepień	325
2. Kastracja i sterylizacja	329
3. Plastynacja	333
4. Ksenotransplantacje	339
Podsumowanie	345
Wybrana bibliografia	355
Wykaz aktów prawnych	374
Wykaz dokumentów	377
Orzecznictwo	379
Źródła elektroniczne	381
Noty o autorkach	387